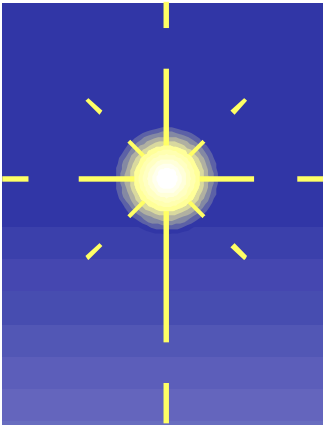

Vepsäi

Sukuviesti

Joulu 2009

*Synkimmänkin yön keskellä
loistaa toivon tähti. Tässä
numerossa muistellemme 70
vuoden takaista aikaa, kun
maamme ja heimomme
kohtalo oli veitsen terällä.*

Sisällys:

Puheenjohtajalta

Talvisota,

Muisteluita:

Eero Vepsä

Salme Ukkonen

Hellin Seppänen

Tavisodan uhrin

Vepsän kieli

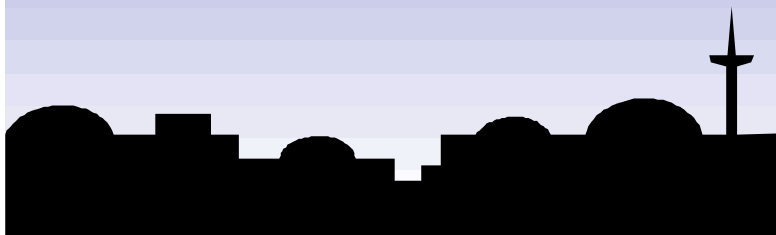
Karjalan matka

Joulu on taas

Pöytäviirejä

Pinssejä

Yhdistystiedot

Terveiset teille kaikille täältä Etelä-Karjalasta!

Jouluihin on aikaa vajaa kuukausi, mutta kuitenkin ulkona ruoho vihertää ja sää on lähes kesäisen lämmintä.

Viime kesän Karjalan matkasta saadun myönteisen palautteen ja sukuseuran vuosikokouksen päätöksen perusteella olemme varanneet Puolakan

valmismatkoilta matkan Karjalaan. Tulevan kesän Karjalan matkalle saimme ilmoittautumisia siinä määrin, että teimme päätöksen matkan toteuttamisesta.

Seuramme on järjestänyt matkoja Viipurin, Jääskén, Kurkijoen, Sortavalan ja Impilahden seuduille. Olemme myös käyneet Valamon luostarissa sekä tutustuneet Kizhin kirkkoihin ja Vepsämuseoon Shoutjärvellä. Tulevan kesän Karjalan matkan kohteina ovat: Viipuri, Terijoki, Käkisalmi, Kurkijoki, Sortava ja Ruskeala. Matkalla teemme opastetun retken Konevitsan luostariin.

Matkalle on vielä runsaasti paikkoja vapaana. Matkalle kannattakin ilmoittautua, koska aikomuksenamme on pitää pieni tauko Karjalan matkoissa. Suunnittelemme seuraavalle kesälle esimerkiksi kotimaan matkaa tai osallistumista johonkin kesätahtumaan.

Matkalle lähtö ei edellytä Vepsä Sukuseuran jäsenyyttä.

Kesän 2010 vuosikokouspaikaksi on valittu Tammela. Kokous järjestetään lauantaina 31.8. 2010 Mustiolla maatalousoppilaitoksen tiloissa. Kokouksen jälkeen meillä on hyvät mahdollisuudet viettää aikaa yhdessä, ja lisäksi siellä on varattuna edullista majoitustilaa yöpymiseen lauantai- ja sunnuntaihin.

Vepsä-standaarit olivat tilapäisesti lopussa.

Uuden erän tultua niitä on taas tilattavissa allekirjoittaneelta.

Muistahan ilmoittaa posti-/sähköpostiosoitteen muutoksista.

Kiitän seuramme jäseniä kuluneesta vuodesta - ja toivotan seuramme uudet jäsenet tervetulleiksi yhdistykseemme.

Toivotan kaikille Iloista Joulua ja Onnea vuodelle 2010.

Terho Vepsä

Eero Vepsän talvisodan muistot

Eero Vepsä oli talvisodan syttyessä 19-vuotias suojeluskuntalainen. Tehtävänä hänellä oli tuolloin Rouhialan voimalaitoksen vartiointi. Vartiointivuorot oli määrätty aina kaksi tuntia kerrallaan ja muulloinkin piti olla lähettyvillä. Kaikki vartijat olivat Kuurmanpohjan poikia.

Rouhialasta Eero siirtyi Vuoksenrannan Sintolan kylään, jossa hän oli sodan loppuajan vartiointitehtävissä. Päällimmäisenä muistona Eerolla on, että yöt olivat kirkkaita ja kylmiä.

Rouhialan voimalaitos juuri valmistuessaan
nähtynä Vuoksen länsirannalta

Salme Ukkosen (os. Vepsä) Talvisodan muistoja

Vuonna 1931 syntynyt Salme Ukkonen vietti lapsuutensa Jämskessä. Salme oli perheen kolmesta lapsesta nuorin, veljet Pentti ja Paavo olivat syntyneet 1920-luvun puolella. Kaiken kaikkiaan saman katon alla asui 14 henkeä, sillä talo oli Salmen isän ja sedän puoliksi omistama. Maatalon pidossa oli Salmen kertoman mukaan selkeä työjako: Matti-setä oli ´pomo´, joka ei osallistunut peltotöihin vaan hoiteli talon muita töitä, muun muassa poltto-puut ja saunan lämmityksen. Isä teki peltotyöt ja yhdessä äidin kanssa hoiti karjan.

Kuvassa alla rakennustyömaa Jämskessä 1930-luvulla. Moni vasta valmistunut kotitalo jäi sodan jalkoihin ja useita ehdittiin jatkosodan aikana rakentaa uudelleen – turhaan.

Talvisodan syttymisestä Salmella on muistikuva, että hän oli pihalla Patjaan kahden pojan kanssa leikkimässä, kun pappa Juho Vepsä tuli kertomaan; 'Kuulkaa lapset, nyt tuli sota'.

Neuvostoliiton lentokoneet olivat käyneet Ensoa pommittamassa ja lensivät paluumatkalla Jääsken yli. Leikit loppuivat ja lapset käskettiin sisälle, kaikkia pelotti. Jonkin ajan kuluttua saatiin taas mennä ulos, mutta ehdottomasti kiellettiin menemästä Kuurmajärven jälle.

Elämää yritettiin jatkaa totuttuun tapaan, Salme kävi Kuurmanpohjan koulua, eniten häntä pelottivat öisin kuuluneet lentokoneiden äänet.

Koitti sitten sekin päivä, että perheen piti lähteä evakkoon Näträmälään. Matkaan lähdettiin kolmella omalla hevosella, karja otettiin mukaan. Uusi asuinpaikka saatiin Joonan talosta, jonka pieneen kamariin viisihenkinen perhe mahtui, karjalle löytyi tilaa lantalasta. Evakko-matkasta Salmelle on jäänyt mieleen tien varteen lopetettu lehmä, jolta oli katkennut jalka.

Suurempaa pelkoa ei Salme muista sodan aikana tunteneensa; äiti, isä ja Matti-setä olivat hänen turvanaan.

Aikanaan päästiin palaamaan takaisin kotiin, myöhemmin tehtiin sitten toinen evakkomatka, jonka jälkeen perhe asettui asumaan Teuroisiin.

Hellin Seppäsen (os. Vepsä) Talvisodan muistoja

Hellin Seppänen joutui aikuisten töihin jo nuorena; elokuussa 1939 Hellin isä lähti poikien kanssa Kannakselle linnoitustöihin ja 14-vuotias Hellin jäi yksin kotiin Antrean kirkonkylään kunnantalolle. Seuraavan kerran hän näki isäänsä ja veljiään vasta seuraavan vuoden huhtikuussa Salossa evakkomatkan jälkeen. Helli oli äiditön, tämä oli kuollut hänen ollessa kolmevuotias.

Ylimääräinen kertausharjoitus oli alkanut Kannaksella lokakuussa, kaikki reserviläiset oli kutsuttu niihin. Jännitys oli koko ajan päällä ja siviilit eivät lähteneet mihinkään. Hellin tehtäväksi tuli hoitaa osaltaan Antrean vesihuolto; hän kävi vuorollaan antamassa sähköä pumpulle, jolla vesi jaettiin kyläläisille.

Helli oli menossa hoitamaan tehtävänsä, kun yht'äkkiä tuli kolme hävittäjää matalalla lentäen. Koneet tulivat niin alhaalla, että Helli pystyi näkemään koneen tunnuksina olleet punaiset tähdet. Koneet avasivat konekivääritulen, jonka jälkeen ne kaarsivat korkeammalle. Sen jälkeen lentokoneet tulivat Hellille tutuiksi, venäläiset kävivät monta kertaa pommittamassa Kuukaupin ja Kuorekosken siltoja. Kirkkaina öinä ei voinut nukkua talossa, vaan yö oltiin havuilla katetussa montussa. Kovan pakkasen seurauksena vesiputket jäätyivät, Helli teki talon töitä ja keitti sotilaille kahvia.

Helmikuussa 1940 Helli pakkasi tavaransa reppuun ja lähti etsimään sukulaisiaan. Isästä ja veljistä hän ei elokuun jälkeen ollut kuullut mitään. Huhtikuussa sodan loputtua Helli sitten tapasi nämä Salossa. Sodasta muistona Hellillä on pelko, kaivomontussa ollessaan hän tunsikin olevansa turvassa.

Talvisodan Vepsä – nimiset sankarivainajat

Heikki Heikinpojan 4 pojan veljessarjasta kaatuivat:

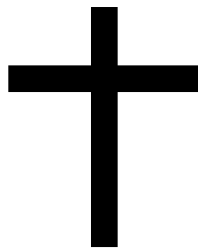
Rakuuna Arvi Iivari Vepsä s. 22.10.1916 Jääskessä)

Tykkimies Uno Armas Vepsä s. 5.8.1915 Jääskessä

nämä pojat olivat veljessarjan nuorimmat

Korpraali Teemu Ilmari Vepsä s. 8.4.1916 Juvalta

Sotamies Viljo Päiviö Vepsä s. 30. 6. 1911 Joutsenossa

Vepsän kieli tutuksi / aloittelijan alkeiskurssi

Tässä pieni Vepsän kielen ´sanakoe´ sukuviestin lukijoille.

Sanat ovat Kotuksen nettisivuilta, joilla on julkaistu Lauri Kettusen keräämä Vepsän sanasto.

Kettunen teki 1900-1930 – luvuilla kaksi matkaa Vepsien maille ja näillä retkillään hän keräsi varsin laajan sanaston.

RAHA=	a)raha	b)kulta	c)hopea
RISTIKANZ=	a)ihminen	b)pappi	c)hautakivi
UHO=	a)rohkea	b)pyry	c)vene
RADNIK=	a)pyörä	b)neuvo	c)työntekijä
UKS=	a)ovi	b)ykksi	c)uuni
NÄGEJAINE=	a)ennustaja	b)näkemiin	c)silmäterä
JONOSTIM=	a)viivoitin	b)polku	c)viimeinen
KIRJUTIM=	a)kirja	b)paperi	c)kynä
LÄMIN=	a)lyönti	b)lähtö	c)salama
NIHOTADA=	a)tarkistaa	b)hinnua	c)vaatia

Oikea rivi löytyy toisaalta sukuviestin sivuilta. Samalla näet arvion osaamisesi tasosta. Alla kuvia Vepsän kylistä vuonna 2009

Kannakselle – Konevitsaan – Kurkijoelle - Ruskealaan

Hallitus on valmistellut Vepsille taas matkaa Karjalan Kannakselle. Samalla käytäisiin Konevitsan saarella ja vietettäisiin mukava ilta Käkisalmissa sekä etsittäisiin Ruskealasta se ”maailman suurin järvi”, joka oli kadoksissa viime kerralla.

Alustava ohjelma on seuraava:

10.06

Lähtö aamuvarhaisella Kouvolasta, ajo Imatralle, mistä rajan yli, ajo Enson, Jääsken ja Antrean kautta Viipuriin, missä lounas ja yöksi Repinoon, missä päivällinen

11.06

Ajetaan Repino – Sakkola – Pyhäjärvi ja käydään Konevitsan luostarissa. Matkan varrella nautitaan metsälounas, illaksi Käkisalmeen, missä majoittuminen mökeissä sekä päivällinen.

12.06

Ajetaan Käkisalmeista Hiitolan kautta Kurkijoelle, poiketaan ennen käymättömillä muistopaikoilla, mahdollisuus ajaa Elisenvaaran kautta Lahdenpohjaan ja yöksi Sortavalaan. Ruokailu päivällä kuin sissit metsässä ja illalla kuin herrat Hotellissa.

13.06

Kaupunkikierros ”suomalaisen arkkitehtuurin muistonäyttelyssä” (Sortavalan kaupungin vanhat suomalaiset rakennukset), Ruskealassa ”Herran Kukkaro” (kirkko vihittiin käyttöön 1. adventtina 2009) ja vanha suomalainen marmorilouhos, johon mahdollisuus tutustua.

Ajo Wärtsilän kautta Kouvolaan, mihin saavutaan iltamyöhään.

Kyytiin pääsee Lappeenrannasta ja Imatralta samoin pois.

Kierros ajetaan Puolakan bussilla, kuljettajana kaiketi vanha tuttumme Veli-Matti juttuineen ja lauluineen.

Alustava hinta 545 euroa sisältäen ryhmäviisumin / 20 henkeä, jos saamme kokoon 30 lähtijää, on hinta arviolta 460 euroa

Oikea rivi Vepsän kielen sanakokeessa on: cab cac accb

Jos tuloksesi oli 1-10 pistettä ,olet jo hyvällä alulla Vepsän kielen taitajana. Jatkokurssi järjestetään ensi kesäkuussa Karjalan matkan yhteydessä bussissa.

Nyt kipin kapin ilmoittautumaan,

puheenjohtaja Terho Vepsä ottaa vastaan ilmoittautumisia

Joulu on taas, joulu on taas, kattilat täynnä puuroo.....

Joulun vietto on alkanut oikeastaan jo vuosisatoja ennen Kristuksen syntymää. Antiikin Kreikassa vietettiin Kronoksen juhlaa talvipäivän seisauksen aikoihin. Ajankohta oli meidän kalenterimme mukaan 17 – 23 joulukuuta ja juhlan aihe oli kiitos jumalista suurimmalle siitä, että valo alkaa taas voittaa pimeyden vallan. Roomalaiset omaksuivat samat ajatukset omaan Saturniaaliinsa, josta perinne muuntui kristilliseksi kristinuskon tultua

Rooman valtion uskonnoiksi.

Jeesuksen syntymä kytkettiin lopullisesti jouluun vasta vuonna 350, kun eri kirkkokuntien väliset riidat asiasta sovittiin.

Vieläkin on tosin joitain pieniä, vanhoja kirkkoja kuten Armenian kristityt, joilla

Vapahtajan syntymää juhliitaan 6. tammikuuta.

Ortodoksien joulun sisältö on pääosin Jeesuksen kas- teen juhla.

Joulupukki tuli kuvaan suomalaisessa perinteessä kekripukkina, kun juhlittiin sadonkorjuun kiitosta. Nykyajan punakaapuinen joulupukki on Coca Cola yhtiön keksintöä 1930-luvulla.

Meillä joulunviettoon käytiin Tuomaan päivänä 21.12 ja jouluaika päättyi Nuuttiin 13. tammikuuta.

Juutalaisten Hannukka – juhlassa on paljon samoja elementtejä kuin meidän joulussamme.

Viirejä ! Pöytästandaareja!

Uusi annos pöytäviirejä on tilattu

Suvun jäsenelle hyvä joululahja tai syntymäpäivämuisto alla olevan kuvan esittämä VEPSÄ SUKUSEURAN pöytästandaari.

Marmorijalkaisen koristuksen hinta on 30 euroa ynnä postikulut.

Tilata voi puheenjohtajalta

Terho Vepsä, puhelin 0400 155730, sähköposti terho@vepsa.net

Myös isännänviirejä on yhä saatavana.

Nyt jokaiselle
Vepsälle
ja suvun jäsenelle
merkki rintaan

Mikael Vesperin suunnittelemaa
rintamerkkiä eli pinssiä on saatavilla
3 € hintaan.

Pinssin kuva-aiheena on pöytäviirissäkin
oleva tunnuksemme ja sen kehyksinä
Vepsän Talon ikkunapuitteet, jotka on
kuvattu Äänisen rannalla sijaitsevasta
Vepsän Museosta Soutjärvellä.
Tilaukset Terholle 050 - 469 5230 tai
sähköpostilla terho@vepsa.net

Vepsä Sukuseura ry (perustettu 1998)

Puheenjohtaja Terho Vepsä

puh. 050 – 469 5230; e-mail: terho@vepsa.net

Pankki: OP Kangasala 510400 - 40058103